

Asia C-379/98

PreussenElektra AG vastaan Schleswag AG

(Landgericht Kielin esittämä ennakkoratkaisupyyntö)

Sähkö — Uusiutuvat energialähteet — Kansallinen säännös, jonka mukaan sähköjakeluyritysten on ostettava sähköä vähimmäishinnoilla ja jonka mukaan tästä aiheutuvat kustannukset jaetaan näiden yritysten ja ylemmällä tuotantoportaalla toimivien verkko-operaattoriyritysten kesken — Valtiontuki — Yhteensopivuus tavaroiden vapaan liikkuvuuden kanssa

Julkisasiamies F. G. Jacobsin ratkaisuehdotus 26.10.2000 I-2103
Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio 13.3.2001 I-2159

Tuomion tiivistelmä

1. *Ennakkoratkaisukysymykset — Yhteisöjen tuomioistuimen toimivalta — Rajat — Kysymykset, joilla ei ilmeisesti ole merkitystä, ja hypoteettiset kysymykset, joihin ei voida antaa hyödyllistä vastausta — Kysymykset, joilla ei ole yhteyttä pääasian oikeudenkäynnin kohteeseen*
(EY:n perustamissopimuksen 177 artikla (josta on tullut EY 234 artikla))

2. *Valtiontuki — Tuen käsite — Uusiutuviista energialähteistä tuotetun sähkön tuottajille myönnetty etu, joka johtuu yksityisille sähkönjakeluyrityksille asetetusta velvoitteesta ostaa niiden tuottamaa sähköä vähimmäishinnoilla, jotka ovat korkeampia kuin tällaisen sähkön todellinen markkina-arvo — Etu, joka on annettu siirtämättä julkisia varoja — Etu ei ole valtiontukea*
(EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohta (josta on muutettuna tullut EY 87 artiklan 1 kohta))
3. *Valtiontuki — Perustamissopimuksen määräykset — Soveltamisala — Perustamissopimuksen 92 artiklan (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla) ja perustamissopimuksen 5 artiklan toisen kohdan (josta on tullut EY 10 artiklan toinen kohta) suhde toisiinsa*
(EY:n perustamissopimuksen 92 artikla (josta on muutettuna tullut EY 87 artikla) ja perustamissopimuksen 5 artiklan 2 kohta (josta on tullut EY 10 artiklan 2 kohta))
4. *Tavaroiden vapaa liikkuvuus — Määrälliset rajoitukset — Vaikutukseltaan vastaavat toimenpiteet — Hintajärjestelmät — Säännös, jolla yksityisille sähkönjakeluyrityksille asetetaan velvoite ostaa niiden jakelualueella uusiutuviista energialähteistä tuotettua sähköä vähimmäishinnoilla, jotka ovat korkeampia kuin tällaisen sähkön todellinen markkina-arvo — Hyväksyttävyyys*
(EY:n perustamissopimuksen 30 artikla (josta on muutettuna tullut EY 28 artikla))

1. Perustamissopimuksen 177 artiklan (josta on tullut EY 234 artikla) mukaisessa yhteisöjen tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuimien yhteistyössä -yksinomaan kansallisen tuomioistuimen, jossa asia on vireillä ja joka vastaa annettavasta ratkaisusta, tehtävänä on kunkin asian erityspiirteiden perusteella harkita, onko ennakkoratkaisu tarpeen asian ratkaisemiseksi ja onko sen yhteisöjen tuomioistuimelle esittämällä kysymyksillä merkitystä asian kannalta. Jos esitetyt kysymykset koskevat yhteisön oikeuden tulkintaa, yhteisöjen tuomioistuimen on siten yleensä ratkaistava esitetyt kysymykset.

suhteet, joiden vallitessa kansallinen tuomioistuin esitti ennakkoratkaisukysymyksen. Yhteisöjen tuomioistuin voi kieltäytyä vastaamasta kansallisen tuomioistuimen esittämään ennakkoratkaisukysymyksen vain, jos on ilmeistä, että yhteisön oikeuden tulkittamisella, jota kansallinen tuomioistuin on pyytänyt, ei ole mitään yhteyttä kansallisessa tuomioistuimessa käsiteltävän asian tosiseikkoihin tai kohteeseen tai jos kyseinen ongelma on luonteeltaan hypoteettinen taikka yhteisöjen tuomioistuimella ei ole tiedossaan niitä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, jotka ovat tarpeen, jotta se voisi antaa hyödyllisen vastauksen sille esitettyihin kysymyksiin.

Oman toimivaltaisuutensa arvioimiseksi yhteisöjen tuomioistuimen on poikkeustapauksissa tutkittava ne olo-

(ks. 38—39 kohta)

2. Perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa (josta on muutettuna tullut EY 87 artiklan 1 kohta) tarkoitettuna valtiontukea on pidettävä ainoastaan suoraan tai välillisesti valtion varoista myönnettyjä etuja. Tässä määräyksessä tehty ero ”jäsenvaltion myöntämän tuen” ja ”valtion varoista myönnetyn tuen” välillä ei näet merkitse sitä, että kaikki jäsenvaltion myöntämät edut olisivat tukea riippumatta siitä, onko ne rahoitettu valtion varoista, vaan erottelun tarkoituksena on ainoastaan sisällyttää tuen käsitteeseen valtion suoraan myöntämät edut ja valtion nimeämien tai perustamien julkisten tai yksityisten elinten välityksellä myöntämät edut.
3. Perustamissopimuksen 92 artiklassa (josta on muutettuna tullut EY 87 artiklan 1 kohta), sellaisenaan tarkasteltuna, kielletään siinä tarkoitettujen valtion toimet ja perustamissopimuksen 5 artiklalla (josta on tullut EY 10 artikla) — jonka toisessa kohdassa määrätään jäsenvaltiot pidättymään kaikista toimenpiteistä, jotka ovat omiaan vaarantamaan perustamissopimuksen tavoitteiden saavuttamista — ei voida laajentaa 92 artiklan soveltamisalaa sellaisiin valtion toimiin, joita se ei koske, kuten tukitoimiin, jotka valtio on vahvistanut mutta jotka yksityiset yritykset rahoittavat.

Näin ollen jäsenvaltion lainsäädäntö, jolla yhtäältä asetetaan yksityisille sähkönjakeluyrityksille velvoite ostaa niiden jakelualueella uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä vähimmäishinnoilla, jotka ovat korkeampia kuin tällaisen sähkön todellinen markkina-arvo, ja toisaalta jaetaan tästä velvoitteesta aiheutuvat kustannukset kyseisten sähkönjakeluyritysten ja ylemmällä tuotantoportaalla toimivien yksityisten sähköverkko-operaattoreiden kesken, ei ole EY:n perustamissopimuksen 92 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua valtiontukea.

(ks. 63 ja 65 kohta)

4. Sähkömarkkinoita koskevan yhteisön oikeuden nykytilassa lainsäädäntö, jolla yhtäältä asetetaan yksityisille sähkönjakeluyrityksille velvoite ostaa niiden jakelualueella uusiutuvista energialähteistä tuotettua sähköä vähimmäishinnoilla, jotka ovat korkeampia kuin tällaisen sähkön todellinen markkina-arvo, ja toisaalta jaetaan tästä velvoitteesta aiheutuvat kustannukset kyseisten sähkönjakeluyritysten ja ylemmällä tuotantoportaalla toimivien yksityisten sähköverkko-operaattoreiden kesken, ei ole EY:n perustamissopimuksen 30 artiklan (josta on

(ks. 58 kohta ja tuomiolauselman
1 kohta)

muutertuna tullut EY 28 artikla) vastainen, koska tällainen lainsäädäntö on hyödyllinen ympäristönsuojelun kannalta sen vuoksi että tällaisen lainsäädännön avulla voidaan vähentää kasvihuonekaasupäästöjä, jotka ovat yksi pääasiallisista syistä ilmastonmuutokseen, jota vastaan Euroopan yhteisö

ja sen jäsenvaltiot ovat sitoutuneet taistelemaan.

(ks. 73 ja 81 kohta sekä tuomiolauselman 1—2 kohta)